

Tønder Kommune: Kompetencehjulet styrker det pædagogiske arbejde og sikrer børns udvikling

Siden 2011 har Tønder Kommune samarbejdet med LearnLab omkring brugen af Kompetencehjulet, hvilket bidrager til og understøtter et bedre lærings- og udviklingsmiljø for børn i daginstitutionerne i Tønder Kommune.

I efteråret 2018 indsamlede KL praksiseksempler på kvalitetsudvikling af institutioner og kompetenceudvikling af de pædagogiske medarbejdere. Journalist Mikkel Svold har fulgt op på Tønder Kommunes bidrag til praksiseksempel om brug af Kompetencehjulet, og hvilke resultater de oplever på dagtilbudsområdet ved brug af Kompetencehjulet.

Det rigtige værktøj leder til gode pædagogiske drøftelse

I Tønder Kommune bruger daginstitutionerne LearnLabs Kompetencehjul, som et fælles digitalt værktøj til vurdering af børns kompetencer. Kompetencehjulet er bygget op omkring de seks læreplanstemaer, der har til formål at hjælpe pædagogerne med at vurdere børnenes læring, så de kan finde ud af, hvor barnets nærmeste udviklingszone er.

Per Hansen, der er Skole- og Dagtilbudschef i Tønder Kommune samt Helle Vibeke Hansen og Lone Hauch, som begge er pædagogiske konsulenter i kommunen, fortæller om deres oplevelse med LearnLab og Kompetencehjulet.

Måling mødte skepsis i starten

Tønder Kommune havde den udfordring, at det var svært at samle data om børnenes læring i daginstitutionerne på en systematisk måde.

Da Kompetencehjulet blev introduceret i institutionerne mødte det i starten skepsis i forhold til tidsforbruget til at udarbejde kompetencehjul på alle børn. Det var nyt at opsamle dokumentation på alle børns læring og udvikling i institutionerne.

Skole- og Dagtilbudschef Per Hansen fortæller:

”Det har været en lang rejse, fordi det var nyt at måle i dagtilbud. I skolen har man været vant til måling af karakterer. Men her var det et ønske fra politisk hold, at man skulle kunne måle, hvordan det står til i dagtilbuddene, og nu måler vi altid på et bestemt område i Kompetencehjulet”.

I budget 2018 fik alle dagtilbud i Tønder Kommune tilført midler med det formål at sikre tidlig opsporing og tidlig indsats for alle børn i dagpleje, vuggestuer og børnehaver ved brug af Kompetencehjulet. 1,5 mio. kr. årligt blev øremærket til at lave vurderinger af alle børns læring og udvikling.

Gennem årene, der er gået, har medarbejderne i kommunens forskellige dagtilbud arbejdet med Kompetencehjulet og er blevet trygge ved at trække resultater ud og sammenligne dem, så de kan sikre, at børnene hele tiden udvikler sig og får gode sproglige, sociale, motoriske og kognitive kompetencer.

Pædagogerne kan bedre understøtte det enkelte barn

Med Kompetencehjulet kan pædagogerne udarbejde en kompetenceprofil for det enkelte barn eller en børnegruppe. Kompetenceprofilen synliggør de fokusområder, som barnet er på vej til at tage som det næste skridt i dets udvikling. Pædagogisk

konsulent Lone Hauch forklarer:

"I forhold til børnenes nærmeste udviklingszone, så kan man vælge at tolke det som, hvad mangler barnet i dets udvikling. Men vi tolker det på den måde, at vi først kigger på os selv som pædagogisk personale – for hvordan skaber vi et godt læringsmiljø, der understøtter det enkelte barn eller børnegruppe, så de kan tage det næste skridt?"

Det er her Kompetencehjulet kommer til sin ret. Pædagogerne i Tønder Kommune bruger hjælpeværktøjet til at skabe overblik over de forskellige børnegrupper, og hvad den enkelte gruppe eller barn nu er parat til at lære og udvikle.

//

(...) Det har tidligere været en udfordring for dagtilbudene at opsamle tegn på børnenes læring på en systematisk måde. Forskellige metoder er blevet afprøvet, men ingen af metoderne har kunnet opfylde behovet for systematik, og ønsket om også at kunne skabe et samlet overblik over børnenes udbytte og progression.

Anvendelsen af Kompetencehjulet understøtter kommunens strategier om:

- Tidlig opsporing og tidlig indsats
- Indsatser baseret på dokumentation og viden
- Anvendelse af fælles redskaber på tværs af faggrupper.

Fra KLs hjemmeside - [Læs artiklen her](#)

Kompetencehjulet skaber handleplaner

Kompetencehjulet er opbygget efter de generelle læringsmål i 'Den styrkede pædagogiske læreplan' for dagtilbudsområdet. Redskabet hjælper det pædagogiske personale med at vurdere, hvor det enkelte barns nærmeste udviklingszone er. I Tønder Kommune arbejder de med et særligt fokus på **sprog**. Det betyder, at institutionerne er meget opmærksomme på børnenes sproglige udvikling. Hvis en børnegruppe eksempelvis er særlig sprog-

ligt udfordret, udarbejder medarbejderne en indsats- og handleplan for denne børnegruppe. Efterfølgende har de mulighed for at evaluere på den pædagogiske indsats og se, om den har rykket ved udviklingen eller ej.

Hvis enkelte børn er udfordret i deres udvikling, vil det vise sig som en "hængekøje", der er et udtryk for at barnet ikke udvikler sig som typisk forventet. Denne hængekøje skal pædagogerne undersøge nærmere for at finde ud af, hvordan de bedst mulig understøtter børnenes læring og udvikling.

”Hvis der er børn, som ikke får nok ud af det pædagogiske læringsmiljø, skal der udarbejdes en handleplan. Vi skal identificere, hvilke særlige udfordringer disse børn har og vurdere, hvad det kræver af mig som pædagog at understøtte børnenes udvikling, sammen med resten af gruppen,” fortæller pædagogisk konsulent Helle Vibeke.

Ved at tage hånd om disse ”hængekøjer” sikrer Tønder Kommune at tilpasse niveauet inden for barnets nærmeste udviklingszone for dermed at få alle børn med i de pædagogiske aktiviteter.

Et mål, at Kompetencehjulet følger med barnet til grundskolen

På ganske få år møder børn ofte mange forskellige fagpersoner, som er med til at understøtte deres udvikling. Derfor mener Tønder Kommune, at det er vigtigt, at fagpersonerne omkring barnet kan agere ud fra observationer og resultater. Redskabet ”Hvad nu mor og far” anvendes af sundhedsplejen ved hjemmebesøg i projektet ”Småbørns-trampolinen”, dernæst følges børnenes udvikling. Når de begynder i dagpleje eller vuggestue udarbejdes der nye Kompetencehjul og vurderingerne herfra gives videre til børnehaven.

Og nu arbejder kommunen på at overføre data, når barnet overgår fra børnehave til indskolingen. Er barnet fx sprogligt udfordret, vil det mest optimale være, at lærerne i indskolingen på forhånd har en status på barnets ressourcer og udfordringer, så de ikke selv skal opbygge denne viden.

Mål og fokus for Tønder Kommune er derfor et øget samarbejde mellem institutionerne og skolen for at skabe gode overgange, der gavner børnene på bedst mulige måde.

Hvad skal fremtiden bringe?

Enigheden blandt Per Hansen, Helle Vibeke Hansen og Lone Hauch er til at få øje på, når snakken falder på fremtiden og det fortsatte samarbejde med LearnLab.

”Vi har et tæt samarbejde, hvor vi sammen har udviklet en ”Tønder-model” i forhold til ’Selvevaluering af det pædagogiske grundlag’. På grund af corona pandemien er vi ikke nået langt med implementeringer af det endnu. Det er næste skridt,”

fortæller Helle Vibeke, og Per Hansen afslutter:

”Helt generelt, så understøtter LearnLab det, vi gerne vil i Tønder Kommune. Vi ønsker at igangsætte tiltag ud fra data, og det er muligt med Kompetencehjulet, og det er vi tilfredse med”.

Udbyttet af Tønder Kommunes investering på 1,5 million kr.

Investeringen har gjort det muligt for dagtilbudene i Tønder Kommune at arbejde systematisk med Kompetencehjulet med øremærket tid til evaluering og handleplaner. Tønder Kommune har i 3½ år, siden 2018, opsamlet systematiske data om børnenes udbytte af de pædagogiske indsatser ud fra vurderinger af alle børns udvikling og læring. Data, der er samlet i LearnLabs databank.

Samlet set viser data, at børnenes udbytte og progression i læring og udvikling generelt er løftet mere end børnenes alder i Tønder Kommune fra 2018 til 2021. Flere børn ser ud til at være på vej væk fra risikozonen for at få et liv i ”Udenforskab” – uden arbejde, uddannelse, familie og et godt socialt netværk.

Hvad angår de børn, som ikke udvikler sig som typisk forventet, dem ved det pædagogiske personale præcis, hvem er, og kan derfor gennem udarbejdelse af handleplaner målrette de pædagogiske indsatser så de understøtter børnenes nærmeste udviklingszone.

Mere info

[Data og dokumentation for Tønder Kommune](#)

Kontakt

LearnLab Aps
info@learnlab.dk
www.learnlab.dk

LearnLab
Sammen skaber vi en stærkere fremtid